

Pesäpuun tuotteet

Me haluamme, että jokainen
lastensuojelun piirissä oleva lapsi ja
nuori tuntee olevansa *turvassa*,
osallinen ja *arvokas*.

LUPAUS Lapselle®

Lastensuojelun piirissä olevat lapset ja nuoret ovat Pesäpuun toiminnan ydin. Meidän tehtävänä on kehittää lastensuojelua niin, että jokainen lapsi tai nuori tuntee olevansa turvassa, osallinen ja arvokas.

Miten voimme auttaa, rohkaista ja tuoda turvaa lapsille ja nuorille, joiden elämä ei mennytkään niin kuin sen olisi pitänyt? Miten sijoitetut lapset ja nuoret kohdataan sijaisperheissä, perhekodeissa, virastoissa, vastaanotoilla ja kouluissa niin, että lapsi tuntee olonsa arvostetuksi ja kuunnelluksi? Miten me aikuiset, lastensuojelutyön ammattilaiset, opettajat tai sijaisvanhemmat osaamme arvostaa ja ymmärtää kovien kokemusten lapsia ja nuoria?

Pesäpuun unelmana on, että jokainen lastensuojelussa oleva lapsi tai nuori olisi osallinen omassa elämässään ja niissä päätöksissä, jotka häntä koskevat.

Pesäpuu haluaa varmistaa, että jokainen lapsen tai nuoren elämässä oleva aikuinen on valmistautunut omaan rooliinsa sijoitetun lapsen tukijana, rohkaisijana ja kannustajana.

Osallistaen lapset ja nuoret kehitystyöhön, kehitämme toimintamalleja, työkaluja ja menetelmiä, jotka tekevät lastensuojelutyöstä laadukkaampaa, suunnitelmallista ja lasta kuuntelevaa. Koulutamme lastensuojelutyön ammattilaisia, sijaisperheitä, tukihenkilöitä sekä muita lasten ja nuorten elämään kuuluvia tärkeitä ihmisiä kohtaamaan heidät paremmin.

Toiminnallamme tuomme sijoitettujen lasten ja nuorten kokemukset, toivomukset ja haaveet esille ja teemme heidät näkyviksi ja arvokkaiksi. Juuri niin kuin he ovat aina olleetkin. Ihan jokainen.

Pesäpuun arvot

Lapsilähtöisyys - Lastensuojelun kehittämistyötä tehdään yhdessä si-
joitettujen lasten ja nuorten kanssa. Heidän ehdoillaan, heidän yksilöllisiä
kokemuksia kuunnellen ja heitä arvostaen. Jokainen lapsi ja nuori pitää tulla
kuulluksi, ymmärretyksi ja arvostetuksi.

Kumppanuus - Tasa-arvoinen yhteistyö on voimavara. Kehitämme yhdessä,
autamme kumppaneitamme ja he auttavat meitä. Tasa-arvoisesti, koska
kukaan ei pärjää yksin.

Elämyksellisyys - Elämyksellisyys on tie oivalluksiin. Nopeiden johtopää-
tösten ja ryntäilyn sijaan lastensuojelussa tarvitaan pysähtymistä, yhteistä
oivaltamista ja ihmettelyä lasten, vanhempien ja kumppanien kanssa.

Rohkeus - Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen vaatii rohkeutta men-
nä uusista ovista, rohkeutta mennä eteenpäin ja rohkeutta puolustaa omia
arvojaan.

Vaikuttavuus - Tehdään lastensuojelussa olevat lapset ja nuoret näkyviksi ja
kuulluiksi koko yhteiskunnassa.

Lupaus Lapselle

Pesäpuun toiminnassa on keskeistä kehittämistyön tulosten juurruttaminen. Tulokset ovat kaikkien käytettävissä ja tavoitteenamme on, että hyvät käytännöt siirtyvät lasten ja perheiden hyväksi. Pesäpuussa tuotetut menetelmät ja välineet ovat lupaus lapselle siitä, ettei hänen kokemustaan sivuuteta.

Pesäpuun julkaisut, tutkimukset, oppaat ja käsikirjat tunnistat rekisteröidystä tavaramerkistä LUPAUS LAPSELLE®.

PRIDE-perhehoidon kokonaisuuden ohjausmalli

Pesäpuu ry:n perhehoidon kokonaisuuden suunnitelmallisen kehittämistyön tavoitteena on laadukas perhehoito, joka turvaa lapselle hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa vastaavan avun ja tuen, tukee lapselle merkityksellisiä suhteita riippumatta siitä, missä hän asuu. Tavoitteena on kehittää PRIDE-ohjelmaan pohjaava perhehoidon ohjausmalli, jossa on selkeästi kuvatut prosessit ja toimintamalli perhehoidon järjestämiseen. Kehittäminen tapahtuu yhteistyössä maakunnan toimijoiden kanssa.

Perhehoidon kokonaisuuden järjestämisen tueksi Pesäpuu tarjoaa prosessikoulutusta ja konsultaatiota sekä koulutusta PRIDEn peruseriaatteisiin perehtymiseen.

LASTEN JA PERHEIDEN YKSILÖLLISIIN TARPEISIIN VASTAAVA LAADUKAS PERHEHOITO PERHEHOIDON MAAKUNNALLINEN OHJAUSMALLI

- LAPSEN TARPEISIIN YKSILÖLLISESTI VASTAAVA, TURVALLINEN , OSALLISUUDEN MAHDOLLISTAVA
- MONITOIMIJAINEN
- SELKEÄ JA SAUMATON TOIMINTAKOKONAISUUS

Yhteystiedot:

Jaana Pynnönen, kehittämispäällikkö, jaana.pynnonen@pesapuu.fi, 040 743 6727

Tutustu PRIDE-ohjelmaan tarkemmin osoitteessa:

www.pesapuu.fi

Sijais- ja adoptiovanhempien PRIDE-valmentajien koulutus ja tuki

Lapsia ja nuoria sijoitetaan sijaisperheisiin tai adoptoidaan erilaisista syistä. Jokaisella heistä on oma tarinansa. Koska sijoitettavat tai adoptoitavat lapset ja nuoret sekä heidän tarpeensa ovat erilaisia, tarvitaan myös monenlaisia sijais- ja adoptioperheitä. Ryhmämuotoisen PRIDE-ennakkovalmennuksen tavoitteena on taata jokaiselle sijais- tai adoptioperhettä tarvitsevalle lapselle ja nuorelle mahdollisuus päästä perheeseen, joissa huolehditaan hänen tarpeistaan.

Pesäpuu tarjoaa:

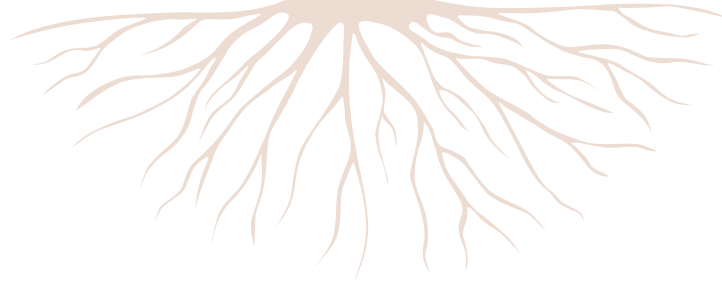
1. Sijais- ja adoptiovanhempien PRIDE-valmentajien koulutus

PRIDE-ennakkovalmennuksen valmentajaparina toimivat lastensuojelun sosiaali-työntekijä ja sijais- tai adoptiovanhempi yhdessä. Valmentajien koulutus mahdollistaa valmentajaparin yhteisen työskentelyn ja kehittymisen perhehoidon työntekijöinä sekä sijais- ja adoptiovanhempina.

PRIDE-valmentajakoulutuksen tavoitteena on antaa osallistujille valmiudet ohjata sijais- ja adoptiovanhempien PRIDE-ennakkovalmennusryhmiä. Lisäksi tavoitteena on tukea osallistujia rakentamaan perhehoidon kokonaisuutta, johon sisältyy perhehoidon suunnittelu, sijais- ja adoptiovanhempien rekrytointi, ennakkovalmennus sekä tuki ja täydennyskoulutus.

Koulutus sisältää kahdeksan koulutuspäivää sekä neljä työnohjauksellista koulutuspäivää, joiden tavoitteena on tukea oman ensimmäisen ryhmän ohjaamista. Yksi työnohjauksellinen koulutuspäivä käsittelee perhehoitajan asemaa. PRIDE-valmentajan pätevyyden saaminen edellyttää valmentajakoulutuksen lisäksi oman valmennusryhmän ohjaamisen sijais- tai adoptiovanhemmuutta harkitseville.

2. Nuoren sijaisvanhemmaksi – täydennyskoulutus PRIDE-valmentajille

Yhä useampi lapsi huostaan otetaan ja sijoitetaan nuoruusiässä. Nuoren sijaisvanhemaksi -koulutus ja siihen liittyvä materiaali antavat PRIDE-valmentajille välineitä käsitellä nuoruusikäisen sijaisvanhemmuuteen liittyviä kysymyksiä joko ennakkovalmennuksessa tai sijaisvanhempien täydennyskoulutuksessa.

3. Täydennyskoulutus ja tuki PRIDE-valmentajille

Pesäpuu järjestää PRIDE-valmentajille vuosittain täydennyskoulutusta ja työkokouksia. Annamme myös tukea ja konsultaatiota sijais- ja adoptiovanhempien ennakkovalmennukseen liittyvissä asioissa.

Annamme mielellämme lisätietoja:

Sirpa Yli-Rekola
kehittämispäällikkö
sirpa.yli-rekola@pesapuu.fi
040 508 5601

Jaana Pynnönen
kehittämispäällikkö
jaana.pynnonen@pesapuu.fi
040 743 6727

Hanna Piironen
kehittämispäällikkö
hanna.piironen@pesapuu.fi
040 700 0795

Sukulais- ja läheisverkosto- sijoitukset

Sukulais- ja läheisverkostosijoitusten valmisteluun ja läheissijaisperheiden valmentamiseen liittyy erityiskysymyksiä, jotka on tarpeen tunnistaa. Työntekijät sekä lastensuojelun avohuollossa että perhehoidossa tarvitsevat valmiuksia työskennellä läheisverkon kanssa tilanteissa, joissa lapsi tarvitsee sijaishuoltoa ja läheisten mahdollisuuksia auttaa ja tukea arvioidaan. Sijaisvanhemmuutta miettivän läheisen tai sukulaisen mahdollisuus pohtia rauhassa omia valmiuksiaan, saada tietoa ja valmennusta, on yhtä tärkeää kuin kenen tahansa sijaisvanhemmuutta miettivän. Ryhmämuotoinen valmennus PRIDE-ennakkovalmennuksena on ensisijainen vaihtoehto, mutta aina se ei ole mahdollinen

Perhekohtainen arviointi ja valmennus

Pesäpuu ry tarjoaa työskentelymallin ja materiaalia sekä koulutusta sukulaissijaisvanhemmaksi haluavien perheiden perhekohtaiseen arviointityöskentelyyn ja valmennukseen. Kaksipäiväisen koulutuksen aikana käydään läpi työskentelymalli, joka sisältää sukulaisuudesta aiheutuvia erityiskysymyksiä. Materiaalia voidaan käyttää myös valmisteltaessa avohuollon perhesijoituksia sekä sukulais- tai läheissijaisvanhempien tuessa. Kuva materiaalista

Kehittämisyhteistyö

Toimintamallien ja materiaalien kehittämisyhteistyötä tehdään yhteistyössä valtakunnallisten kehittämisiltapäivien ja työryhmien kanssa. Mukana on sijaishuollon toimijoita sekä sukulais- ja läheissijaisvanhempia. Työyhteisöille tarjotaan prosessikoulutuksia ja konsultaatioita.

Yhteystiedot:

Jaana Pynnönen

jaana.pynnonen@pesapuu.fi

kehittämispäällikkö

040 743 6727

Sijaissisaruus

Perhe on systeemi, jossa jokaisella on paikkansa suhteessa toisiinsa ja perheen kokonaisuuteen. Muutokset perheessä vaikuttavat kaikkiin perheenjäseniin, perheen sisäisiin ihmissuhteisiin ja arkeen.

Sijaisvanhempien lasten elämä muuttuu monin tavoin, kun perheeseen tulee sijoitettu lapsi. Heillä on monenlaisia ajatuksia, tunteita ja kysymyksiä, jotka liittyvät sijoitetun lapsen kanssa elämiseen. Perheen elämä muuttuu myös yksityisestä julkiseksi, kun kodin ovet avautuvat niin viranomaisille kuin sijoitetulle lapselle tärkeille ihmisille.

Kaikilla lapsilla oikeus tulla nähdyiksi, kuulluiksi, ymmärretyiksi ja tuetuiksi
Sijaisvanhempien lapsilla on tärkeä rooli sijoitettujen lasten elämässä ja sijoituksen onnistumisessa. Perheessä jo olevien lasten tarpeet, tunteet ja näkemykset tulee kuulla ja nähdä silloin, kun aikuiset miettivät sijaisvanhemmiksi ryhtymistä. Tutkimusten mukaan lasten huomiointi ja heidän kanssaan työskentely valmennusvaiheessa edistävät sijoitusten jatkuvuutta ja vähentävät niiden ennakoimattomia katkeamisia.
Ennen sijoitusta tapahtuvan työskentelyn lisäksi sijaisvanhempien lapset tarvitsevat tukea ja tietoa sijoituksen kaikissa vaiheissa. Sijaissisaruksilla on oikeus yksilökohtaiseen huomiointiin ja vertaistukeen samoin kuin muillakin sijaisperheen jäsenillä.

Pesäpuu tarjoaa:

1. Koulutusta sijaissisaruuudesta, sijaisperheiden lasten kanssa työskentelystä ja vertaisryhmien ohjaamisesta.
2. Työyhteisökohtaista koulutusta sosiaalityöntekijöille ja sijaisvanhemmille sijaissisaruuudesta ja sisaruussuhteiden tukemisesta perhehoidossa. Suunnittelemme koulutuksen tavoitteet ja sisällön yhdessä tilaajan kanssa.
3. Tukea ja konsultaatiota. Annamme konsultaatiota ja tukea sijaisperheiden kaikkien lasten osallisuutta ja toimijuutta vahvistavan työn kehittämisessä.

Kerron mielelläni lisää:

Hanna Piironen

kehittämispäällikkö

hanna.piironen@pesapuu.fi

040 700 0795

Sosiaalityöntekijän ja sijaisvanhemman yhteistyön rakentaminen

Sijaisvanhemman ja sosiaalityöntekijän yhteistyö perhehoidossa on erityistä. Sosiaalityöntekijä valmistelee ja tekee perheeseen sijoitettua lasta koskevia päätöksiä. Hän myös tukee sijaisvanhempaa ja usein suunnittelee ja toteuttaa täydennyskoulutusta. Sijaisvanhempi toteuttaa perhehoitoa omassa kodissaan ja tekee yhteistyötä lapsen asioissa eri tahojen kanssa. Sijaisvanhemman ja sosiaalityöntekijän yhteistyössä julkinen ja intiimi lomittuvat. Tämä yhteistyö vaikuttaa lapsen tarpeiden näkyväksi tulemiseen ja sijoituksen tavoitteiden toteutumiseen.

Tavoitteena on lisätä selkeyttä, läpinäkyvyyttä ja tavoitteellisuutta sijaisvanhemman ja sosiaalityöntekijän yhteistyöhön.

Mitä Pesäpuu tarjoaa?

1. Kehittämiskumppanuutta

Tutkimme sijaisvanhemman ja sosiaalityöntekijän yhteistyötä yhdessä paikallisten sijaisvanhempien ja sosiaalityöntekijöiden kanssa.

Kehittämiskohteina ovat:

- yhteistyöhön liittyvät tunteet
- lähtökohtainen luottamus tai epäluottamus yhteistyössä
- yhteistyön erityisyys ja yksilöllisyys
- tehtävien, roolien ja vallan sanoitus
- yhteistyön rakenteiden vahvistaminen

2. Koulutusta ½ päivää tai 1 päivä

Koulutuksen sisältö

- kokemuksia kehittämistyöstä
- miten kehittämistyön teemoja voidaan tutkia työyhteisössä/ organisaatiossa
- yhteistyön rakenteiden vahvistaminen

Kerromme mielellämme lisää.

Hanna Piironen
Kehittämispäällikkö
Sosiaalityöntekijä
hanna.piironen@pesapuu.fi
p. 040 700 0795

Sirpa Yli-Rekola
Kehittämispäällikkö
Sijais- ja adoptiovanhempi
sirpa.yli-rekola@pesapuu.fi
p. 040 508 5601

Tunnettyöskentely sijaishuollossa

Sijoitettu lapsi tuo sijaisperheeseen tai lastensuojelulaitokseen tullessaan mukanaan oman elämänhistoriansa ja tunnekokemuksensa, jotka ilmenevät toiminnassa. Sijaisvanhempien ja työntekijöiden keskeinen tehtävä on tukea lasta tunteiden tunnistamisessa ja ilmaisussa.

Sijaisvanhemmuus on elinikäinen kasvuprosessi. Kokemusten mukaan se nostaa usein esiin tunteita, jotka saattavat yllättää. Myös ohjaajat ja muut työntekijät tekevät tunnetyötä oman persoonansa kautta. Jotta aikuiset kykenisivät kehittymään tehtävässään ja tukemaan lasta tunnettyöskentelyssä, on heidän saatava tukea ja täydennyskoulutusta tunnettyöhön ja omien tunteidensa käsittelyyn.

Aikuisten tunnettyöskentely on tärkeä osa kokemuksellista prosessioppimista niin perhehoidossa kuin muussakin sijaishuollossa. Lasten, heidän vanhempiensa, sijaisvanhempien, sosiaalityöntekijöiden ja muiden työntekijöiden odotukset, pelot, toiveet ja muut tunteet vaikuttavat myös yhteistyöhön. Tunnettyöskentely, tunteiden ymmärtäminen ja sanoittaminen tukevat sijoituksen onnistumista.

Pesäpuu tarjoaa koulutusta tunnettyöskentelyyn sijaishuollon työntekijöille ja sijaisvanhemmille.

1. Ihan iholla -tunnettyöskentely perhehoidossa, ohjaajakoulutus, 4 päivää

Ohjaajakoulutus antaa valmiudet ohjata kuuden tapaamiskerran tunnettyöskentelyryhmiä, jotka sopivat sijais- tai adoptiovanhemmille, lastensuojelun työntekijöille tai lasten syntymävanhemmille. Mallia on sovellettu myös sijaissisaruksille.

Tunnettyöskentelyryhmät ovat tärkeä osa sijaisvanhempien täydennyskoulutusta.

2. Tunnettyöskentelykoulutus, 1 päivä

Tilaaajan tarpeisiin perustuva koulutus työntekijöille ja/tai sijaisvanhemmille. Koulutuksen sisältö suunnitellaan yhdessä tilaaajan kanssa. Teemoina tunnettyöskentely lapsen kanssa ja kiintymykseskeinen vanhemmuus/työote.

Kerromme mielellämme lisää.

Hanna Piironen
Kehittämispäällikkö
hanna.piironen@pesapuu.fi
p. 040 7000795

Sirpa Yli-Rekola
Kehittämispäällikkö
sirpa.yli-rekola@pesapuu.fi
p. 040 5085601

Sijoitetun lapsen hyvinvoinnin tukeminen

SISUKAS-toiminta lastensuojelun, kodin ja koulun monialaisena yhteistyönä

Faktat

Koulunkäynnin vaikeudet ovat tutkitusti yleisempiä sijoitetuilla lapsilla ja ne ovat vakava syrjäytymisen riskitekijä ja uhka psykososiaaliselle hyvinvoinnille. Sijoitetun lapsen vastuusosiaalityöntekijällä on valvontavastuu siitä, että lasten oikeus opetukseen ja tukeen toteutuu.

Hyvänä käytäntönä palkittu, arvioitu SISUKAS-malli tarjoaa työkaluja alakouluikäisten sijoitettujen lasten koulunkäynnin varhaiseen tukemiseen, suojaavien tekijöiden vahvistamiseen sekä monitoimijaisen yhteistyön haasteisiin. Toiminta on kehitetty pohjoismaisena yhteistyönä. Lapsi- ja perhepalveluiden (LAPE) muutosohjelman perhehoidon mallinnusraportissa suositellaan SISUKAS-mallin käyttöönottoa maakunnissa. Pesäpuu tarjoaa alueille koulutusta, tukea ja materiaalit SISUKAS-mallin soveltamiseen sekä yhteiskehittämiseen.

SISUKAS-mallissa kootaan yhteen lapsen lähiverkosto; sosiaalityöntekijä, sijais-/vanhemmat, opettaja, tarvittaessa oppilashuollon edustajia. Lapsen omasta sosiaalityöntekijästä sekä konsultoivasta psykologista ja erityisopettajasta muodostettu maakunnallinen tiimi kartoittaa perhehoitoon sijoitetun (6–12 v.) lapsen tilanteen. Lapsen lähiverkosto toteuttaa suunnitelmallisesti kaksivuotiset tukitoimet ja seurannan. Vaikuttavuutta arvioidaan kahden vuoden päästä toteutettavalla uusintakartoituksella.

Edut ja hyödyt

- Menetyksiä ja muutoksia kokeneiden lasten selviytymiskyky elämässä paranee suojaavien tekijöiden vahvistuessa
- Lasten osallisuus sekä koulunkäynnin edellytykset paranevat ja he saavat kykynsä käyttöön

- Monialainen yhteistyö tiivistyy, siitä tulee systemaattista ja aikuisten valmiudet tukea sijoitetun lapsen oppimista ja kehitystä vahvistuvat
- Valtakunnallisen mallin käyttöönotto edistää koulutuksellista tasa-arvoa ja yhä useampi sijoitettu lapsi saa peruskoulun päättötodistuksen ja etenee jatko-opintoihin
- Sijoitettujen lasten syrjäytymisen ehkäistyminen tuottaa taloudellisia säästöjä.

Koulutustoiminta

Yksittäiset asiantuntijaluennot, koulutuspäivät, työpajat, työnohjausryhmät tai prosessikoulutus tilaajan toiveiden mukaisesti. Koulutukset on suunnattu lastensuojelun sijaishuollon toimijoille, sosiaalityöntekijöille, ohjaajille, sijaisvanhemmille, opetus- ja oppilashuollon henkilöstölle sekä muille teemasta kiinnostuneille.

Koulutukset:

- Vahvistavat osallistujien osaamista sijoitettujen lasten koulunkäynnin erityiskysymyksissä
- Lisäävät ymmärrystä lasten käyttäytymisen haasteista
- Tekevät näkyväksi lasten ja nuorten kokemuksia
- Antavat näkökulmia ja työkaluja lasten hyvinvoinnin ja oppimisen tukemiseen
- Vahvistavat monialaista sektorirajat ylittävää yhteistyötä
- Tarjoavat selkeän toimintamallin ja materiaalit (käsikirja, opas, sarjakuva, esite sekä tietopankki)
- Antavat välineitä oman työn ja alueellisen perhehoidon kehittämiseen

Arvot ja periaatteet

SISUKAS-toiminnan perustana on lapsi- ja voimavaralähtöisyys, dialogisuus, systemaattisuus ja monitoimijaisuus. Koulutukset toteutetaan kokemuksellisesti ja vuorovaikutteisesti hyödyntäen luentoja, tapauskuvauksia, multimediaa sekä harjoituksia.

Hinta

SISUKAS-toiminnan käynnistämiseen sitoutuneille alueille maksuton koulutuspäivä mallin käyttöönottamiseksi. Täydentävät työpajat, luennot, työnohjaukset ja prosessit hinnoitellaan erikseen.

Kokemukset

"Ymmärrys lasta kohtaan on lisääntynyt. Oikeanlaisen tuen löytäminen lapselle ja sijaisvanhemmille on helpottanut oman työn taakkaa." (sosiaalityöntekijä)

"Opettajana olen saanut tukea, tutkimustietoa ja kanavan toimivaan yhteistyöhön sijaisperheen kanssa. Oppilas on kokenut itsensä arvokkaaksi." (luokanopettaja)

"Olen voinut jakaa huoleni ammattilaisten kanssa ja saanut tietoa ja ymmärrystä ilmiöihin, joita olen pohtinut." (sijaisäiti)

"SISUKAS on tuonut kaikkea, mitä lapsi tarvitsee, että koulussa menis eikun menee nyt paremmin." (poika 11 v.)

Lisää tietoa koulutuksesta ja SISUKAS-toimintamallista osoitteesta: sijoitettulapsikoulussa.fi

Lapsia osallistavat välineet ja menetelmät

Lasten kuuleminen, kokemusten ja mielipiteiden selvittäminen sekä lasten oikeuksista kertominen lapsilähtöisesti voi olla vaativa tehtävä. Pesäpuussa on pitkä kokemus lapsilähtöisten työmenetelmien ja välineiden kehittämisestä. Lupaus lapselle® -välineet on kehitetty avuksi lasten kanssa työskentelyyn lastensuojelussa, mutta toimivat hyvin myös muissa konteksteissa. Menetelmäkoulutuksissa osallistujat perehtyvät voimavarakeskeiseen viitekehykseen sekä työvälineisiin ja menetelmiin lyhyiden johdantojen, viedoiden ja kokemuksellisten harjoitusten kautta.

Älyä tunteet – ajattelun apukäsi lasten itsesäätelytaitojen vahvistamiseen

Älyä tunteet -materiaali on tarkoitettu apuvälineeksi haitallisten ajatusten ja vahvojen tunteiden työstämiseen alakouluikäisten lasten kanssa. Välineen avulla lapset oppivat itsesäätelytaitoja; tunteiden, ajattelun ja toiminnan hallintaa sekä hyödyntämään myönteistä sisäistä puhetta haastavissa tilanteissa.

Norjassa kehitetty ja laajalle levinnyt, kognitiiviseen käyttäytymisterapiaan perustuva innovatiivinen väline on helposti käytöön otettavissa. Se soveltuu harjoitteluun kotona, koulussa, oppilas- ja terveydenhuollossa, lastensuojelussa sekä ohjattuna oma-apuvälineenä lapsilla sekä yksilö- että ryhmätyöskentelyssä.

Materiaaliin kuuluu lasten kuva- ja tehtäväkirja, apukäsi-lehti, punainen ja vihreä nukke harjoittelun tueksi sekä käyttöohjeet. Maksutta verkossa tarjolla olevat lyhytelokuvat sekä verkkoluento on tuotettu materiaalin käyttöä helpottamaan.

Tarjoamme koulutusta menetelmän käyttöönottamiseksi.

Edut ja hyödyt

Vuorovaikutustaitojen lisääntyessä myös lasten hyvinvointi ja vertaissuhteet vahvistuvat. Tukemalla lasten itsesäätelytaitoja voidaan vähentää ristiriitatilanteita kotona ja koulussa. Opetut taidot toimivat suojaavana tekijänä koko elämän varrella.

Yhteyshenkilö: Kehittämispäällikkö Christine Väliavaara, 040 7755700, christine.valivaa-ra@pesapuu.fi

"Ajattelun apukäsi -materiaali on selkeä. Siinä on valmiina hyvät esimerkit suoraan lasten arkielämästä. Työkirja toimi pohjana ja siitä muokkasimme meille sopivan kokonaisuuden."
(opettaja)

Pienissä kengissä – voimavarakeskeisiä välineitä ja menetelmiä lasten kanssa työskentelyyn

Pesäpuun pitkäaikaisena kehittämistyönä on tuotettu joukko laadukkaista Lupaus lapselle® -välineitä, jotta lapset tulisivat paremmin nähdyiksi ja kuulluiksi lastensuojelussa. Suuren suosion saavuttaneet välineet innostavat lapsia ja aikuisia vuoropuheluun. Ne hyödyntävät leikkisyyttä ja huumoria tarjoten apua vakavienkin asioiden käsittelyyn. Välineiden avulla voidaan tehdä myös näkyväksi vahvuuksia ja voimavaroja.

Moniammatilliselle kohdejoukolle suunnatussa Pienissä kengissä -koulutuspäivässä perehdytään erilaisten tunne- ja vahvuuskorttien, verkostokarttojen, nukkien ja pelien hyödyntämiseen omassa työssä yksilöiden ja ryhmien kanssa.

Yhteyshenkilö:

Kehittämispäällikkö Hanna-Leena Niemelä

hanna-leena.niemela@pesapuu.fi

041 435 6345

Tejping-nukkeleikkimenetelmä lasten kokemusten kartoittamiseen ja työstämiseen

Tejping on leikkiterapiasta sovellettu työskentelymenetelmä, jonka päämääränä on vuoropuhelun käyminen asiakkaan kanssa leikin avulla. Lapsi tai nuori teippaa alustalle näyttämön ja valitsee sinne nukkeja ja pikku esineitä kuvaamaan perheenjäseniään, merkityksellisiä ihmisiä, paikkoja tai kokemiaan tilanteita.

Tejping soveltuu työmenetelmäksi lasten ja nuorten kanssa työskenteleville, jotka haluavat vahvistaa lapsen osallisuutta ja tarjota apua tunteiden ja ajatusten esilletuomiseen ja käsittelyyn. Tejping-koulutuspäivään osallistuvat saavat valmiuksia kartoittaa ja tarkastella lapsen kanssa hänen ihmissuhteitaan, arkeaan ja elämänhistoriaansa sekä valmistaa lasta muutoksiin. Koulutus tarjoaa virikkeitä menetelmän soveltamiseen kohtaamisissa sosiaali-, terveys- ja kasvatusalalla.

Yhteyshenkilö:

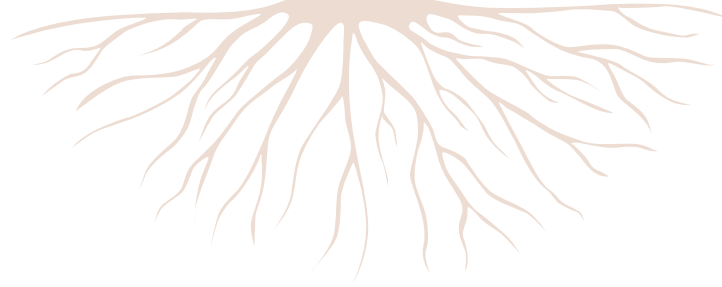
Christine Väliavaara

Kehittämispäällikkö

christine.valivaara@pesapuu.fi

040 7755700

Suunnitelmallinen lastensuojelu ja arviointi

Lastensuojelun arviointimallit

"Kokemus yhteisestä arvioinnista syntyy, kun jokaisen näkökulmat tulevat kuulluiksi ja jokaisella on mahdollisuus aitoon, tasavertaiseen asioiden pohdintaan"

Pesäpuu kehittää lastensuojelutyön tueksi lapsilähtöisiä toimintamalleja ja työkaluja, jotta ammattilaiset voivat tehdä työtään suunnitelmallisesti ja lapsen tarpeet huomioiden. Mm. lastensuojelulaki (LsL 13.4.2007/417) velvoittaa ammattilaiset lapsen tarpeista lähtevään, suunnitelmalliseen ja tavoitteelliseen yhteistyöhön.

Pesäpuun arviointimallien keskeisiä kulmakiviä ovat

- lapsilähtöisyys ja lapsen elämäntilanteen kokonaisvaltainen selvittäminen
- vanhemmuuden valmiuksien hyödyntäminen työkaluina
- avoimuus, suunnitelmallisuus ja systemaattisuus
- pyrkimys monialaiseen, yhteiseen, osapuolet osallistavaan arviointiin.

Arviointi on onnistunut silloin kun lapsi, nuori, vanhemmat ja muut lapsen elämässä mukana olevat kokevat tulleen kuulluiksi ja osallisiksi ja arviointi on vastannut sille asetettuihin tavoitteisiin. Parhaimmillaan arviointityö on lasta auttava ja vanhemmuutta vahvistava. Kokonaisvaltaisesti, laadukkaasti ja läpinäkyvästi toteutettu arviointi luo pohjan toimivalle yhteistyölle jatkossa.

Tarve arviointimallien kehittämiseksi on syntynyt lastensuojelun käytännön tarpeista. Pesäpuussa on tehty jo vuosien ajan erilaisten suunnitelmallisten työskentelymallien kehittämistyötä. Sijais- ja adoptiovanhemmuudessa tarvittavien valmiuksien arviointi PRIDE-ennakkovalmennuksessa, työskentelymalli lastensuojelutarpeen selvitykseen ja työskentelymalli sukulais- ja läheissijaisvanhemmaksi haluavien valmennukseen ja valintaan ovat olleet perustana Pysäkki-mallille ja Lapsilähtöisen palvelutarpeen arvioinnin -mallille. Kehittämissyhteistyötä on tehty yhdessä ammattilaisten ja lastensuojelun kokemusasiantuntijoiden kanssa.

Lisätietoja arviointimalleista:

Jaana Pynnönen, kehittämispäällikkö, 040 743 6727

Pia Lahtinen, kehittämispäällikkö, 040 1881 461

etunimi.sukunimi@pesapuu.fi

Pysäkki-malli huostaanoton ja sijaishuollon tarpeen arviointiin

"Kun joku olisi kertonut, mitä tapahtuu ja kuinka kauan arviointi tulee kestämään!"

Pysäkki-malli on syntynyt helpottamaan lastensuojelun sosiaalityön vaativimpia arvioinnin kohtia. Se on systemaattinen työskentelymalli huostaanoton ja sijaishuollon tarpeen arviointiin, ja se pyrkii selkiyttämään lastensuojelun työskentelyä.

Pysäkkimallin keskeisiä periaatteita ovat

- lapsilähtöisyys ja lapsen yksilöllisten tarpeiden selvittäminen, avoimuus ja yhteinen arviointi lasten, vanhempien ja muiden osallisten kanssa,
- vanhemmuuden valmiuksien hyödyntäminen työskentelyn apuvälineinä sekä
- pysähtyminen ja aito lapsen kasvuolojen ja elämän kokonaisvaltainen tutkiminen.

Pysäkkityöskentelyn alussa laaditaan yhdessä suunnitelma arvioinnille. Arviointi etenee yhteisenä polkuna aloitustapaamisesta viiden eri teeman kautta jatkosuunnitelman laatimiseen. Pysäkki-mallissa tutkitaan ja arvioidaan yhdessä lapsen, vanhempien, läheisten ja lapsen asioita hoitavien työntekijöiden kanssa, miten lapsen tarpeet tulisivat parhaiten täytetyiksi ja millaisia ratkaisuja olisi jatkossa tehtävä. Se antaa tavoitteita asiakassuunnitelmalle ja perustan päätöksentekoon.

Pysäkki-malli on syntynyt helpottamaan lastensuojelun sosiaalityön vaativimpia arvioinnin kohtia. Se on systemaattinen työskentelymalli huostaanoton ja sijaishuollon tarpeen arviointiin, ja se pyrkii selkiyttämään lastensuojelun työskentelyä.

Pysäkki-malli on kuvattu oppaassa "Kuka minusta huolehtii? Lastensuojelun sosiaalityön Pysäkki-malli huostaanoton ja sijaishuollon tarpeen arviointiin".

Kuka minusta huolehtii? -koulutus Pysäkki-mallin käyttöönottoon

Kuka minusta huolehtii? -koulutuksessa käsitellään ja harjoitellaan Pysäkki-arviointimallia lapsen huostaanoton ja sijaishuollon tarpeen arviointiin. Viisipäiväinen koulutus tarjoaa osallistujille valmiuksia lapsen tarpeiden ja edun mukaiseen yhteiseen ja suunnitelmalliseen lastensuojelun arviointiprosessiin.

Koulutuspalautteiden mukaan Pysäkki-malli antaa työntekijöille konkreettisia työvälineitä sekä askeleet edetä arvioinnissa kohti lopputulosta. Mallin ansiona on sen selkeys, asiakaslähtöisyys sekä yhteistyötä korostava ja edellyttävä suunnitelma.

Lisätietoja

Jaana Pynnönen, kehittämispäällikkö, 040 743 6727

Pia Lahtinen, kehittämispäällikkö, 040 1881 461

etunimi.sukunimi@pesapuu.fi

Lapsilähtöinen palvelutarpeen arviointi

"Lapsen palveluiden tarpeen arvioinnin on oltava näkyvää – sen ei pitäisi tapahtua vain työntekijän korvien välissä."

Sosiaalihuoltolain muutoksen (2015) jälkeen suuri osa lastensuojelun tukitoimina myönnettävistä palveluista on nyt sosiaalihuoltolain mukaisia. Palvelutarpeen arviointi koskettaa suurta joukkoa lapsia ja perheitä. Miten lapsi kohdataan ja miten hänen kanssaan työskennellään?

Pesäpuussa on kehitetty palvelutarpeen arvioinnin mallia erityisesti lapsen näkökulmasta. Keskeistä siinä on lapsen tarpeiden tunnistaminen ja lapsilähtöisen työskentelyn toteuttaminen ensimmäisestä yhteydenotosta alkaen.

Lapsilähtöisen palvelutarpeen arviointimallin keskeisiä periaatteita ovat

- lapsilähtöisyys ja lapsen yksilöllisten tarpeiden selvittäminen
- vanhemmuuden valmiuksien hyödyntäminen työskentelyn apuvälineinä
- yhteinen ja auttava arviointi
- suunnitelmallisuus ja kontekstisidonnaisuus sekä
- monitoimijaisuus ja osallisuus.

Lapsilähtöinen palvelutarpeen arviointi –koulutus

Lapsilähtöinen palvelutarpeen arviointi -koulutuksessa käsitellään työmallia, jonka keskiössä ovat lapsen kohtaaminen ja yhteinen, monialainen palvelutarpeen arviointi lapsen arjen ja elämäntilanteen selvittämiseksi.

Kolmepäiväisen koulutuksen tavoitteena on

- vahvistaa osallistujien ymmärrystä lapsen tarpeisiin perustuvasta alkuvaiheen arvioinnista
- tarjota työvälineitä lapsilähtöiseen, monialaiseen ja osallistavaan palvelutarpeen arviointiin
- vahvistaa työntekijän taitoja tehdä arviointia yhdessä lapsen ja hänen vanhempiansa kanssa

Lisätietoja

Jaana Pynnönen, kehittämispäällikkö, 040 743 6727

Pia Lahtinen, kehittämispäällikkö, 040 1881 461

etunimi.sukunimi@pesapuu.fi

Systeeminen lastensuojelu

"Lapsen etu ei ole koskaan vain yksi monista huomioon otettavista seikoista, vaan lasta parhaiten palvelevalle näkökulmalle annetaan aina suurin painoarvo."

Systeemisen lastensuojelun juuret ovat ns. Hackneyn 'Reclaiming Social Work' (RSW) -mallissa. Sen menestystekijöitä ovat yhteiset arvot, strategia, organisaatorakenne ja -systeemit sekä työntekijät, osaaminen, ammattitaito ja työote. Kaikkien näiden tulee toimia, jotta systeeminen lastensuojelun toimintakulttuuri on mahdollista. Malli ei sinänsä ole monimutkainen, mutta haastavaa on se, että systeemisyyden tulee läpäistä kaikki organisaation tasot. Systeemisen mallin kokeilu ja käyttöönotto muuttivat täysin Hackneyn lastensuojelun. Kokeilu käynnistettiin vuonna 2006 ja vuonna 2011 se sai palkinnon maan parhaasta lastensuojelukäytännöstä. Arviointitutkimuksen (Forrester ym. 2013) mukaan tapahtui suuria muutoksia:

Asiakkaiden näkökulmasta

- suunnitellusti päättyneet asiakassuhteet kaksinkertaistuivat
- huostaanotettujen lasten määrä ja kodin ulkopuoliset sijoitukset vähenivät 40 %
- asiakkaiden aggressiivisuus väheni, he olivat tyytyväisiä päätöksiin ja kokivat tuleensa ystävällisesti kohdatuiksi.

Työntekijöiden näkökulmasta

- muutos kolminkertaisti työntekijöiden asiakkaiden kohtaamiseen käytettävän ajan - ennen muutosta 80 % työntekijöiden työajasta kului paperitöihin
- Henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät 55 %
- mallin käyttöönotto paransi työntekijöiden työssä viihtymistä ja pysyvyyttä. Nykyisin Hackney'hin halutaan töihin, mutta sinne on vaikea päästä.

Systeemisellä toimintamallilla kohti suhdeperusteista lastensuojelua Suomessa pisimmällä mallin kokeilussa on Mäntsälän Mustijoen perusturva, joka aloitti oman mallinsa kehittämisen vuonna 2009. Peruspalvelut rakennettiin hyvinvointineuvolatyyppiseksi perhekeskukseksi. Lastensuojelun asiakkuudet kohdistettiin 'oikeaan osoitteeseen' ja ns. ei-aktiivisessa työskentelyssä olevat asiakkaat siirrettiin lastensuojelun asiakkuudesta sosiaalihuollon asiakkaiksi. Alussa yhdellä sosiaalityöntekijällä oli 50-60 asiakasta, nyt noin 15. Nykyisin sosiaalityöntekijä pystyy tapaamaan asiakkaitaan 2-3 kertaa viikossa, ja lastensuojelun asiakkuus on aktiivista työskentelyä. Erittäin tärkeää muutoksen onnistumisessa on ollut johtamisen organisointi; kaikilla perhe- ja sosiaalipalveluilla on yhteinen päällikkö. Vaikka kokeilu vei vuosia, se kannatti.

Suomessa osana hallituksen Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmaa (LAPE) kehitetään myös lastensuojelun sosiaalityötä. Systeemistä lastensuojelun toimintamallia pilotoidaan vuosina 2017–2018 yli 40 lastensuojelutiimissä. Malli tarjoaa vaihtoehdon lastensuojelun sosiaalityön kokonaisvaltaiseen kulttuurin muutokseen ja ihmissuhdetyön palauttamiseen lastensuojelun sosiaalityön ytimeen. Se perustuu systeemiseen toimintakulttuuriin, joka mahdollistaa arvostavan, lapsia ja perheitä kuulevan kohtaamisen ja vuorovaikutuksen. Tällä varmistetaan yhteistyö lapsen ja perheen kanssa sekä yksilöllinen, lapsen ja perheen tarpeet huomioiva arviointi ja oikea-aikainen ja riittävä tuki ja apu. Malli hyödyntää perheterapeuttisia menetelmiä ja lähestymistapoja.

Pesäpuu tukena systeemisen mallin käyttöönotossa

Pesäpuu on ollut aktiivisesti tuomassa mallia Suomeen ja kehittämässä sitä edelleen. Tarjoamme tukea mallin kokeiluun ja käyttöönottoon:

- orientaatiopäivä (4 tuntia) työntekijöille, johdolle ja luottamushenkilöille.
- Systeeminen lastensuojelu -koulutus, joka perustuu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämään kouluttajakoulutukseen. Koulutuksen kesto on 6 päivää. Koulutuspäivien jälkeen prosessi jatkuu mallin käyttöönottoa tukevalla koulutuksellisella konsultaatiolla (kolme kertaa).
- konsultaatiota mallia jo kokeilleille työyhteisöille ja organisaatioille. Kesto sovitaan erikseen tilaajan kanssa.

Lisätietoja:

Katarina Fagerström. Ihmissuhteita rakentava ja ylläpitävä lastensuojelutyö – Hackneyn malli ja systeeminen käytäntö lastensuojelutyössä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Työpaperi 42/2016.

Lahtinen, P. ym. (2017) Kohti suomalaista systeemistä lastensuojelun toimintamallia. Keskeisiä periaatteita ja reunaehtoja. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Työpaperi 7/2017.

Social Work Reclaimed. Innovative Frameworks for Child and Family Social Work Practice (2011) Ed. Steve Goodman & Isabelle Trowler. London and Philadelphia: Jessica Kingley Publishers.

Yhteystiedot:

Pia Lahtinen
Kehittämispäällikkö, YTL
etunimi.sukunimi@pesapuu.fi
P. 040 188 1461

Osallisuuden taidot ja valmiudet

- lapset ja nuoret resurssina lastensuojelun sijaishuollossa
Selviytyjät-tiimi

Faktat

Pesäpuu ry:ssä nuorten kokemusasiantuntija- ja kehittäjäryhmätoiminta alkoi nuorten ryhmänä vuoden 2008 alussa. Tuolloin syntyi valtakunnallinen Selviytyjät-tiimi, jonka jäsenet ovat vuosien aikana kasvaneet asiakkaista asiantuntijoiksi, osa heistä myös kouluttajiksi ja työntekijöiksi. Tänä päivänä kokemusasiantuntijuus on laajentunut osaksi Pesäpuu ry:n perustoimintaa. Toiminnan ytimessä on *lastensuojelun sijaishuollon asiakkaana olevien lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen lastensuojeluprosessien kehittämisessä*.

Selviytyjät-tiimiin kuului toiminnan alkuvaiheessa 10 nuorta naista. Tämän jälkeen tiimiä on useaan otteeseen avattu uusille nuorille. Tiimin jäsenillä on monipuolista kokemusta lastensuojelun sijaishuollosta neljältä eri vuosikymmeneltä.

Toiminnan ytimessä on kohderyhmän esiin nostamat tarpeet ja sitä kautta erityisesti sijoitettujen nuorten äänitorvena toimiminen ja uusien kehittäjäryhmien mentorointi. Tiimin tehtävänä on koota yhteiset ajatukset, kokemukset ja syntyneet ideat jäsenellisesti, eettisesti ja kunnioittavasti yhteen, sekä tuoda nuorten tarpeet, ajatukset ja nostot osaksi kehittämistyötä, mahdollistaen työvälineiden, kouluttamisen ja vaikuttamistyön kautta muutoksen.

Edut ja hyödyt

Takana oleva usean vuoden kehittäjäryhmätoiminta on tarkoittanut Selviytyjät-tiimin toiminnan ja arvojen avaamista, realistisen kuvan antamista siitä, mitä kaikkea kehittäjäryhmän elinkaareen liittyy. Kiitosta on tullut myös eettisestä tietoisuudesta, joka on huomattu ja tunnistettu.

Nuorten kokemusasiantuntijuudella on merkittävä yhteiskunnallinen arvo. Nuorten kokemukset ovat auttaneet aikuisia ymmärtämään lastensuojelua nuorten näkökulman. Kokemustiedolla, yhteisellä jakamisella ja yhteiskunnallisella vaikuttamistyöllä pyritään siihen, että lastensuojelutyössä ja palvelujärjestelmässä ei tulevaisuudessa toistettaisi aiempia virheitä, vaan vahvistettaisiin jo toimivia hyviä käytäntöjä sekä luotaisiin yhdessä uusia.

Toiminta on tarjonnut mukana olleille nuorille voimaantumisen kokemuksia, vertaistukea sekä tunteen siitä, että omat kokemukset ovat merkityksellisiä, kun niiden avulla voidaan auttaa muita samassa tilanteessa olevia nuoria.

Toiminta ja materiaalit

Selviytyjät on vuosien varrella onnistunut jalostamaan tiimin jäsenten sekä kohtamiensa nuorten moninaiset kokemukset esityksiksi, kirjoiksi, kannanotoiksi, kommenttipuheenvuoroiksi ja työkaluiksi.

Nuorten foorumit ovat Selviytyjät-tiimin kehittämä nuorilta nuorille suunnattu työskentelymalli, joka toimii sekä vertaistukena että vaikuttamisen välineenä. Foorumeja järjestetään vuosittain eri puolella Suomea ja ne toimivat sekä yksilöllisellä, yhteisöllisellä kuin myös yhteiskunnallisella tasolla. Foorumeiden ideana on ottaa nuoret aktiivisesti mukaan kehittämään lastensuojelun käytäntöjä.

Foorumit dokumentoidaan tarkasti ja niiden viestit kiteytetään Selviytyjät-tiimin ja mahdollisten yhteistyökumppaneiden toimesta raporteiksi tai multimediaesityksiksi. Nuorten foorumeista kasatut raportit ja foorumeissa tuotetut videot löydät Pesäpuun verkkosivuilta ja Youtube-kanavalta.

Selviytyjien kehittämää työvälineitä ja materiaaleja:

- Tunne tyypit -korttisarja
- Selviytymiseni merkit -peli
- Ärsyttää-lomake
- 10 faktaa lastensuojelusta -juliste ja video
- Uskomme sinuun - Usko sinäkin -materiaalit nuorelle ja aikuiselle
- Checkpoint*-peli
- Turvallisuus-juliste
- Kokemus opettaa, Voimatarinat lastensuojelussa -kirja
- MUUTOSVOIMAA – Kohti nuorten kokemusasiantuntijuutta -opas

Arvot ja periaatteet

Toimintamme arvoina ovat dialogisuus, moniäänisyys, arvostus ja kunnioitus, sekä keskeneräisyyden sietäminen. Työskennellessämme emme arvota kokemuksia, vaan kunnioitamme toisten tunteita ja otamme todesta sen, mitä nuoret haluavat nostaa esiin. Pidämme erilaisia tarinoita lastensuojelussa rikkautena, joista voimme joka kerta oppia jotain uutta.

Lisäksi työssämme nuorten parissa kiinnitämme erityistä huomiota toiminnan eettisyyteen. Yhteisessä kehittämistyössä on välttämätöntä miettiä millainen aikuisen asenne ja arvomaailma ovat suhteessa nuorten kokemuksiin: mitä nuorten kokemuksille ja kertomuksille tehdään, miten ja missä niitä käytetään ja mitä kokemustiedon jakamisella tavoitellaan.

Kokemuksia

"Olemme saaneet aikaan muutoksia, jotka perustuvat kokemustietoon. Vauhdin hurmassa emme ole eksyneet vaan pikemminkin löytäneet sen oikean tien astuttuamme myös joihinkin sudenkuoppiin. Jo alusta asti olemme puhuneet ryhmän äänellä ja pyrkineet suojelemaan tarinoissamme niitä, joiden valinta ei ole olla esillä lastensuojeluareenoilla. Ryhmän ääni on sittemmin laajentunut satojen nykyisten ja entisten lastensuojeluasiakkaiden kokemuksilla. Nämä kokemukset olemme luvanneet ja pystyneet jakamaan vaikuttavalla tavalla, toimien samaan aikaan eettisesti, nuoria ja heidän kokemuksiaan kunnioittaen."(-Selviytyjät-ryhmäläisen palaute toiminnasta)

"Ryhmä on opettanut katsomaan asioita kriittisesti, sekä havaitsemaan ja puuttumaan epäkohtiin. Ryhmä on myös opettanut, ettei ikää tarvitse katsoa, jos haluaa olla vaikuttamassa asioihin. Rohkeuteni on kasvanut ja usko siihen, että omista kokemuksista ikävistäkin, voi ammentaa paljon hyvää sekä oikein hyödynnettyinä ne voivat olla myös voimavara elämässä. Selviytyjät on opettanut minulle luottamusta, sitä että oikeasti on olemassa aikuisia, jotka haluavat ajaa lasten etuja ja jotka pitävät sanansa." (Nuoren palaute Selviytyjien toiminnasta)

Nuorten foorumit

Nuorilta nuorille suunnattu työskentelymalli, joka toimii vertaistuen ja vaikuttamisen välineenä

Faktat

Nuorten foorumi on Pesäpuu ry:n Selviytyjät-tiimin kehittämä nuorilta nuorille vertaistuki- ja vaikuttamismalli 15–21-vuotiaille sijais- ja jälkihuollossa oleville nuorille ja sijaissisaruksille.

Foorumit ovat päivän mittaisia työpajoja, joissa nuoret otetaan aktiivisesti mukaan kehittämään lastensuojelun käytäntöjä. Foorumeiden aikana käytetään aikaa tutustumiseen, työskennellään yksin, pareittain ja pienryhmissä.

Päivän juontamisesta sekä työskentelyn ohjaamisesta vastaavat nuoret kokemusasiantuntijat, kun taas taustatahojen aikuisten tehtävänä on olla mukana toteuttamassa päiviä, tarjota resurssit ja varmistaa tilaisuuksien henkinen ja fyysinen turvallisuus.

Nuorten tuottamaa tietoa hyödynnetään suoraan Pesäpuun tekemässä kehittämissatyössä ja sitä välitetään lastensuojelun työntekijöiden ja päättäjien tietoon kansallisesti ja kansainvälisesti. Näin kehittäminen muuttuu vaikuttamiseksi.

Edut ja hyödyt

Foorumeiden tavoitteena on tarjota nuorille mahdollisuus tavata toisiaan, jakaa kokemuksiaan ja näkemyksiään lastensuojeluun liittyen sekä päästä niiden kautta vaikuttamaan lastensuojelun kehittämiseen. Nuoret saavat oman kanavan kokemusten välittämiseen ja siten mahdollisuuden osallistua lastensuojelun kehittämiseen.

Nuorilta nuorille –toimintamallin etuina on se, että nuoret löytävät toisistaan samais-tumispintoja, ja ovat vertaisuuden kautta avoimempia avaamaan omia kokemuksiaan kehittämistyöhön. Päivän aikana nuoret antavat toisilleen vertaistukea, toivoa ja viestin siitä, että meitä on muitakin, jotka elävät samanlaisessa tilanteessa.

Nuoret kokemusasiantuntijat toimivat päivässä myös luottamuksen rakentajina nuorten ja ammattilaisten välillä. Foorumiin osallistuville aikuisille päivä tarjoaa ikkunan nuorten ajatusmaailmaan ja niihin tunteisiin ja ajatuksiin, joita lastensuojelu on heissä herättänyt.

Aikuiset saavat myös helpotusta omaan työhönsä miettimällä lastensuojelun kimuranttejakin kysymyksiä turvallisesti yhdessä nuorten kanssa. Foorumeissa nuoret nostavat usein myös esiin asioita, joille työntekijät ovat saattaneet sokeutua, tai eivät ole ymmärtäneet reagoida.

Koulutukset ja materiaalit

Lähdemme mielellämme kanssanne ideoimaan juuri teille sopivaa Nuorten foorumia. Nuorten foorumien tarkat sisällöt ja teemat räätälöidään aina foorumikohtaisesti ottaen huomioon tilaajan toiveet ja tarpeet, sekä osallistujat.

Foorumit dokumentoidaan tarkasti ja niiden viestit kiteytetään Selviytyjät-tiimin ja mahdollisten yhteistyökumppaneiden toimesta raporteiksi tai multimediaesityksiksi. Nuorten foorumeista kasatut ovat luettavissa ja tulostettavissa Pesäpuun nettisivuilta www.pesapuu.fi.

Arvot ja periaatteet

Toimintamme arvoina ovat dialogisuus, moniäänisyys, arvostus ja kunnioitus, sekä keskeneräisyyden sietäminen. Työskennellessämme emme arvota kokemuksia, vaan kunnioitamme toisten tunteita ja otamme todesta sen, mitä nuoret haluavat nostaa esiin. Pidämme erilaisia tarinoita lastensuojelussa rikkautena, joista voimme joka kerta oppia jotain uutta.

Työskennellessämme nuorten kanssa kiinnitämme myös erityistä huomiota eettisyyteen: nuorten esiintuomat kokemuksia ei henkilöidä viedessämme viestiä eteenpäin. Näin voimme suojata nuorta ja hänen lähipiiriään. Lisäksi painotamme yhteistyötoimillemme, että päivän aikana nuorilla saattaa nousta pintaa monenlaisia ajatuksia ja tunteita, joita on hyvä käydä yhdessä läpi vielä päivän jälkeen.

Kokemuksia

Nuoret:

"Vertaistukea, olen tutustunut uusiin ihmisiin, oon oppinu myös teiltä paljon ja oon oppinu kääntää menneisyyteni voitoks, ja auttaa ihmisiä sillä kokemuksella mitä menneisyys on mul antanut."

"Muiden nuorien, jotka kamppailee vielä niiden elämän kanssa, auttaminen on ollut mulle tosi tärkeä, vaikka se auttaminen ei tarkoita kun, että ne saa vapaasti nauraa ja itkeä ilman huolia yhden päivän ajan"

"No nimenomaan vertaistukea, uusia, kehittäviä ajatuksia, itsevarmuutta sanoa ne ääneen, ja tunne siitä, että mun kokemuksilla ja ajatuksilla on arvoa. Lisäksi saan paljon ajatuksia ja asioita vietäväksi kotiin (perhekotiin) nuorille ja heillekin syntyy tunne, etteivät ole yksin asioittensa kanssa."

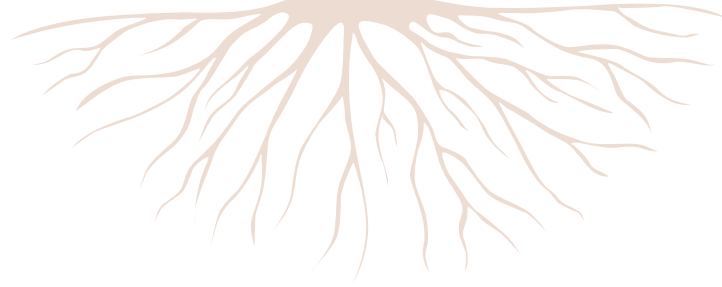
"No mulle se on merkinny vertaistukea, olen saanu kuulla hienoja kokemuksia, ja upee päästä kehittämään niitä asioita joita näkee ettei ne kuulu olla niin. Ja tietty tavannu tosi upeita ihmisiä ja päässy matkustelea."

Ammattilaiset:

"Kokemusasiantuntijuus on tarpeen mikäli haluamme aidosti oppia uutta ja kehittää lastensuojelu työtä. Työntekijänä saa uutta motivaatiota, uusia oppeja ja näkemys laajenee!"

"Nuorten aitoudesta, rohkeudesta ja innokkuudesta saa työntekijänä voimaa! Asioiden yhteinen jakaminen ja lastensuojelun usein pulmallisistakin toimintakäytännöistä keskusteleminen on välttämätöntä, jotta näissä asioissa päästään eteenpäin."

Salapoliisit

ME TUTKIMME. Me kehitämme. Me vaikutamme. Lapset ja aikuiset YHDESSÄ.
Salapoliisitoiminta on n. 6-10 vuotiaille lapsille suunnattua toimintaa, jossa lapset on otettu aikuisten rinnalle kehittämään ja vaikuttamaan. Tavoitteena on lisätä lasten osallisuutta ja hyödyntää lasten omaa kokemustietoa työn kehittämisessä.

Lapsen osallisuus on kaikkien lasten oikeus, ikään katsomatta.

Salapoliisitoiminnan kautta saamme kehitettyä palvelujamme lapsiystävällisemmiksi. Lapset myös itse hyötyvät toiminnasta ja kokevat sen usein mielekkäänä ja voimaannuttavana.

Mitä Pesäpuu tarjoaa

Pesäpuu haluaa vaikuttaa alueen kanssa lapsen yksilöllisen osallisuuden lisäämisen lisäksi alueen toimintakulttuuriin ja toimintatapoihin osallisuutta vahvistavasti ja palvelujen vaikuttavuutta lisäävästi.

1. Kehittämiskumppanuutta

Teemme kehittämistyötä aina yhdessä paikallisten työntekijöiden ja lasten sekä heidän läheistensä kanssa. Suunnittelemme kehittämisen tavoitteet yhdessä tilaajan kanssa. Olemme mukana lasten kanssa tehtävän kehittämistyön suunnittelussa, valmistelussa ja toteuttamisessa.

Kehittämiskumppanuus sisältää

1. yhteinen suunnittelu ja valmistelutyö tilaajan kanssa
2. lasten ja läheisten kanssa toteutettavat salapoliisiryhmät/päivät
3. lasten tuottaman tiedon jäsentäminen tehdään Pesäpuussa
4. yhteinen jatkotyöskentely jäsennetyn tiedon pohjalta – mitä teemme salapoliisipäivässä tuotetulla tiedolla, mitkä vaikutukset arkeen ja palveluiden jatkokehittämiseen?
5. yhteinen vaikuttamistyö (materiaalit, näyttelyt tms.)

2. Koulutusta ja valmennusta

a) Vuorovaikutustaitoihin ja lapsen kohtaamiseen

Lasten osallisuuden perustana on toimiva vuorovaikutus. Tarjoamme koulutusta vuorovaikutustaitojen syventämiseen ja lapsen kohtaamiseen. Koulutus on 2-3 päiväinen riippuen tilaajan toiveista.

Koulutuksen sisältö

- Työntekijän elämänhistorian vaikutus vuorovaikutustilanteissa.
- Oman persoonallisuuden ja ammatti-identiteetin yhdistäminen asiakastyössä.
- Lasta vahvistava kohtaaminen

b) Salapoliisitoimintaan 1 pv

Mitä tulee ottaa huomioon, kun otetaan lapset mukaan kehittämiskumppaneiksi, jotta toiminta on lasta vahvistavaa ja turvallista sekä eettiset kysymykset huomioivaa? Mitkä ovat salapoliisitoiminnan ideologiset lähtökohdat? Miten toteuttaa toimintaa käytännössä?

3. Tukea ja konsultointia

Olemme valmiita yhdessä refleктоimaan lapsen osallisuutta vahvistavaa työn kehittämistä. Annamme konsultaatiota ja tukea.

Kysy lisää. Annamme mielellämme lisätietoja

Sari-Anne Paaso
kehittämispäällikkö
sari-anne.paaso@pesapuu.fi
p. 0400 547 233

Pesäpuu on valtakunnallinen lastensuojelujärjestö, jonka tehtävänä on kehittää lastensuojelua. Toimintamme perustuu vahvaan kumppanuuteen ja tuotamme lasten ja nuorten omiin kokemuksiin perustuvia ja kehittämistyössä syntyviä toimintamalleja, tietoa, materiaaleja ja koulutuksia. Pesäpuun materiaalit tunnistat rekisteröidystä tavaramerkistä LUPAUS LAPSELLE®.

Toimintamme on yleishyödyllistä.

Copyright © 2017 Pesäpuu ry
All rights reserved

www.pesapuu.fi

 Pesäpuu ry
VALTAKUNNALLINEN
LASTENSUOJELUJÄRJESTÖ

 Pesäpuu ry
VALTAKUNNALLINEN
LASTENSUOJELUJÄRJESTÖ